

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 ft — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr.
Félévre . . . 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

Előfizetni az év folydán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: KÓRÓSI-NAGY-ÚTCA, 7. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 184.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetésekhez árcsökkentés adatik.

Helyegydj minden beiktatásért 30 kr.

Kecskemét, 1884. febr. 22.

Az 1789-ik évi francia forradalom lobogójára irt három szóbán: „szabadság, egyenlőség és testvériség” az emberiség számára egy új „Credó” lett felírva, a melyet midőn a polgárisult, s polgárisodni ohajtó társadalom evangélium képen elfogadott, egyúttal egész Európa reakzionárius tényezőit Franciaország ellen zúdította.

Az egyenlőtlen harcban elbukott ugyan Franciaország, s az új „Hiszekegy”-es büszke lobogó letiporított, a szabadsághősök kinhalalt, üldözöttség, nyomort szenvedtek, de a nyers erő diadala állandó nem lehetett.

Az igazságot nem lehetett megőlni. Kitérte magát a rácsukott koporsóból — s ma nincs a kerek földön mívelt nép és mívelt nemzet, ki ne hinné, és ne vallaná magának mindazon magasztos eszméket, mikért a francia szabadsághősök véreket ontották, üldözöttség s martyrhalált szenvedtek.

Az emberiség közös vívmánya ma már a szabadság, egyenlőség és testvériség szentháromsága. Ezért küzdöttek, ezért hullottak el a mi legjobbaink is, — erről tanuskodik 1848 — s az akkor hozott számtalan szabadelvű törvényezik.

És valamint más népeknél és nemzeteknél találtak különféle alkalmassnak tetsző korszakokban sötét szellemek, kik az emberiség eme közös kincseit elorozni vagy megsemmisíteni igyekeztek, úgy találkoztak nálunk is, szerepelni vágyó egyének koronkét, kik az új eszmékkel, azok gyakorlati követelményei- és következményeivel se megbarátkozni, se beletenyugodni nem bírtak.

Előbbi korszakok reakzionárius mozgalmi cikktünk tárgyát nem képezhetik.

A mai nap illetén mozgalmainál

kívánunk megmaradni, s mint ilyenre mutatunk rá azon áramlatra, mely antisemitizmus nevezet alatt városunkban is gyűjti hiveit, s egy választáson, — hisszük hogy csak azon, — győztesen került ki a küzdelemből.

A mi antisemitáink se akarnak kevesebbet, mint az emberiségnek százas küzdelmével szerzett vívmányait sirba temetni.

Azonban ők sem boldogulnak, mint nem boldogultak elődeik, kik pedig valamikéval többet nyomhattak a politikai mérleg serpenyőjében, mint Istóczy, Széll György s a hozzájuk tartozó többi vezérek.

De tán — kérdezi valaki — a világpolitikai konstellációk kedveznek ez áramlatnak, s olyan a világ közvéleménye, hogy abból reményt meríthetnek a zsidóhajsza hősei tervük kiviteléhez?

Avagy ideben van a hazában valami bizató körülmény, egyénekben vagy intézményekben, mely az általuk megkísérelt merényletet fűdözi?

Egy tekintet a nemzetközi viszonyokra, az európai közvéleményre, másfelől az ország trónusán ülő leghumanusabb és legalkotmányosabb fejedelem, az ország kormánygyeplűjé kezében tartó érlyes államférfi intencziói, hiúvá teszik az ilyen feltevéseket.

És valóban mi az eredmény iránt, — habár rázkódásoktól féltjük is a hazát, s rendezavó elemek jelenlétét nem látjuk szivesen társadalmi életünkben, — kezdettől fogva tisztában voltunk, s lehetetlenek tartottuk, hogy az antisemitizmus csak a legkisebb gyakorlati eredményhez is juthasson, s valóban fölszögesnek, szószaporításnak tartanók az antisemitizmus elleni czikkjeztés ha nem volna az izgatók kezében olyan lép, melylyel ezen előre is vesztett ügynek híveket könnyen szerezhetnek, foghatnak.

Ilyen lép, mikor az antisemita vezérek azt hirdetik népünknek, hogy a tisztviselői kar mostani létszámát le kell szállítani felire, s ha ők juthatnak többségre, le is szállítandják, s a fizetésüket is redukálják a mostaninak épen felére.

Ilyen lép, mikor a sokrendbeli, s valóban terhes adózás kikerülése tekintetéből, a 48 előtti állapotok visszaállítását helyezik kilátásba.

Ilyen lép, — s ezt különösen kívánjuk hangsúlyozni, — hogy a visszaemancipált zsidókat megtűrik ugyan az országban, de nem lesz nekik szabad kereskedés és iparnál egyébbel foglalkozniok, ingatlant nem szerezhetnek, s a kik most ilyenl bírnak, azoktól az állam fogja azt kisajátítani, hogy kiössza olyan keresztény polgárok között, kiknek vagy nincs, vagy 10 holdat nem ítt meglevő ingatlanuk.

Ákár az egyik igaz, akár mind a három, — oly fajtájával az izgatónak van dolgunk, kiket magukra hagyni nem szabad, nem lehet közveszedelem nélkül, mely fenyegeti a társadalmi békét, a közrendet, a személy- és vagyonbiztonságot egyiránt enélfgova a hatóság beavatkozását hívja ki.

A hírlapirodalomnak ilyen áramlattal szemben nagyszerű feladata van, s ez abban áll, hogy hirdesse a legteljesebb jogegyenlőséget, s ennek alapján készítse elő a társadalmi összeolvadást.

Ne keresse egy néptajnak tán veleszületett hibáit egyedül, de hirdesse szembeszökő erényeit is, melyek a hibákat különben is túlsúlyozzák, vagy a társadalmi elfogultság és elszigetelt helyzetük szülte hibákat együtt emlegesse amaz erényekkel, melyekben zsidó polgártársaink annyira gazdagok.

Hirdesse a mélyen átértzett val-

lóságot, mely a zsidónak kiváló erénye, s ma hiában keressük a keresztények között. Példányunk mutassa a zsidót, ki hitét nem szégyenli, ki gyakorolja egész buzgósággal vallása legfuresább szertartásait, a hosszúnapot étlentől, szomjan tölti el, imádkozik lelki gyönyörrel, s utolsó pillérét is odaadja vallásos czélokra, tiszteli, becsüli s jóléte helyezi, papját, s hitközsége előljáróját.

Hirdesse azt a kiváló fajszertetet s az ebből kifolyó szoros összetartást, mely a zsidónak annyira sajátja. Hirdesse a tanulékonyágot és a tudni vágyást, mely a zsidót arra készíti, hogy gyermekeit, — még ha oly szegény is, — iskoláztatja, s könyvet vesz neki csukor, játék és vásárfia helyett.

Hirdesse, hogy semmiféle munkát lealázónak nem tekint, mely kifizeti magát, s a legkonokabb önmegtadással takarít meg minden fillért míg szegény, s okosan költ ha fölgazdagodott.

Ha a hírlapirodalom ilyeneket hirdetne a népnek, bizony nem hozná az antisemitizmus gyalázatát a magyar névre, akár hogy erőlködnek is azon Istóczy, s nem kellene annyi szeszzer jóra való hontolgárnak az üldözöttség — a földönfutástól félelem kintzó párnájára hajtani fejét mindennap, mert maga a nép látná be legelőbb, hogy azoknak a czéljok, kik a zsidó hajszt hirdetik, minden egyéb lehet czéljuk, csak Magyarország közjára nem, s elfordulna tőlük mint izgatóktól, kik annál veszedelmesebbek, mert nem a tett, hanem a szóbeszéd emberei.

A mi már most azon pontokat illeti, miket az antisemita szóvivők népünk félrevezetésére, tetszetős ajánlatok s ígéretek formájában hangoztatnak, ugyancsak a hírlapirodalom kötelessége meggyőzni a polgárokat,

— Akkor mi meg a másik szobába menjünk — s előre becsajított az ajtón.

Furcsa kinézése volt; szertelen hosszú fej, nagy kiálló fogak. Haja már egész deres, de szemei fiatalosak. Összevont szemöldök, szögletes ajka ravaszagot árukt el. Azt beszélte róla, nagyon okos ember, de sohase mond igazat.

— Bizom az ön halgatagságában — szólt ridegen szigorúan. (Istennem miről van szó? tüprengtem magamban.)

Nem kíván 6 tölem egyebet, folytatá, mint hogy egypár év estét csupak magamnak a kocsmában. Ennyi az egész, ha úgy vesszük.

Ismeretlen szorongás, nyugtalanság fogott el.

— Nos ehhez természetesen pénz kell mint a hadviseléshez. De én nem is mondom, hogy ez szinte nem hadviselés! Meglehet kitűződik valaha! De jobb, ha ki nem tudódik. Én megadom a hadiköltséget hozzá.

Leült mellém egy karszékre s kurta húsos lábait törökösen felszedte maga alá.

— Már én így szoktam ezt hehehe... Mert fiatal koromban sokáig voltam Törökországban s sokra becsültem azt a népet, ahol minden embernek több anyja van, hehehe...

Rámnézett fürkészőleg, majd vállon vergetett kedélyesen.

— Az van a dologban, amieze, hogy nincs pénzünk. Tartozunk, koldúskodunk. A vármegye se zsirosbödön már, hanem csak pálnocinta-sztű. Magok a nemesek is pusztulnak. Milyen más volt az én fiatal koromban! Minden volt. Most már a csukor

TÁRCZA

A becsületbirák előtt.*

Elbeszélés.

Irta: Mikszáth Kálmán.

Méltóztatnak tudni, hogy aljegyző voltam a megyénél. (Engedelmet kérek tisztelt becsületbírószágról rágyújthatni egy cigarettre.) Épen a képviselőválasztások közelegtek. No a mi kerületünkben nagy esend lesz most — gondoltam. Pály gróf ellenjelölt nélkül állt s a circumstanciák olyanok voltak, hogy nem léphet fel ellene senki.

— Az idén nem isznak kendtek — rémitgették a népet a községi notáriusok.

Magá a központi szolgabíró, a mint elhajtatót egyszer a málnai üvegkuta mellett, lekiáltott a kocsiülésből a hutásra.

— Csupa befűtött üvegeket fúvasson az őszre, Kirner úr.

Mind e mondások úgy terjedtek el hegyeink közt, mint a tűz, ejh, dehogy úgy — mint a pernye, mely feketén ül meg a tájékon.

Nem lesz választás! Hát miért nem lesz? A tót falvakban mindenféleképp okoskodtak. Hogy a király, azt mondják, ráirtatta az országot feleségére. A felséges asszony

pedig nem szereti a verekedéseket: azért nem lesz választás.

A másik verző ellenben, hogy az urak a mult választásakor sok adósságot csináltak a kocsmákban, most pedig már nem kapnak addig hiteibe, míg ki nem fizetik a régit. Ezért kell a szegény embereknek szomjuhozni. No ebben legalább volt valami igaz is.

A lehangoltás olyan nagy volt, hogy csak kevesen iratkoztak be a választási listákba: „A vaksnak nem lesz ára” — sópánkodának oly arcezal, mintha a zabról, vagy más terményről volna szó.

Csak a kis-liberesi Teretepye Mihály, a híres vereshajú kortes állította váltig: „Nem lehet az, hogy semmi se legyen. Fű nem nő meg eső nélkül, Atyafiak!”

Bolond beszéd! Pály gróf oly biztos lábon érezte magát, hogy ráért Bésbe meenni s ott kényelmesen amputáltatni az egyik lábát, melyet a medve harapott meg. Haza se jön, úgy volt Nagy Tamással, az alsópánki kis-sinálva, csak a mandátumot küldik fel neki egy ajánlott levélben. Tíz garasba kerül neki a kertlet. No ez már mégis csak szörnyűség!

Igy álltak a dolgok, mikor egy délután az alsópánki hivatott. Az ember szíve (ha az ember csak aljegyző) félelemmel dobban meg, mikor a vármegye hatalmas ura elé idézik.

— Egyedül van az alsópánki úr? kérdém a hajdútól.

— Az egyik kisasszonyka van nála.

— Melviki?

— A hitvány — felelte közönbösen. A hajdú azt akarta kifejezni, hogy a

* A Kisfaludy-társaság legutóbbi díszülésén olvasta fel Győri Vilmos a község folytonos derűltsége közt. Kiváló érdekességénél, s írójá népszerűségénél fogva, midőn ez elbeszélést a „Pesti Hírlap” után lenyomattuk, egyedül lapunk olvasóinak akartuk megismereni az élvezetet, mely M. K. művei olvasásával együtt jár.

hogy azok keresztültele nem lehetséges, saját érdekei ellen volna, s a viszonyok között, melyben élünk, meg sem kísérhetők.

Nevezetesen meg kell győznie a polgárokat, hogy a tisztviselők létszáma mindenkor a hivatalos teendők arányitattik, s a ki nincs vak-sággal megverve, láthatja, hogy azaz ezerféle tenni való, az adminisztráció szövevényes kívánalmi oly munkahalmazt állítanak elő, melyet feldolgozni, és pedig a közérdekben jól feldolgozni, a meglevő erővel is alig lehetséges. S ezen állítás annyira az igazságon alapszik, hogy már most kimerjük mondani, mikép bizonyos osztályokban a hivatali személyzetnek mulhatatlanul szaporíttatnia kell.

A tisztí fizetések leszállításának emlegetésénél valóban nehéz satyrárt nem írni. De ha a népek egy különben tiszteletré méltó, s számszerint is nagy osztályát ezzel ámitatják, s abból a közterhek leszállítására vannak következtetést, komolyan is meg kell mondani, hogy arra valamire való ember nem is gondolhat. Egy tekintet a tisztviselők fizetésére, s ama kötelességekre, miket a csekély fizetésből azoknak teljesítenie kell, — mikor a napszám — az év majdnem minden napján — félruj annyira, mennyi p. o. egy alantas tisztviselőnek napjára jut — az éltelenség és kapzsiság irigységére nélkül fizetésleszállítást emlegetni sem igen lehet.

Szép tere nyílik a hírlapirodalomnak továbbá ott is, mikor arra ösztönzik a népet, segítse visszaállítani a 48 előtti állapotokat.

Hát már ennyire vagyunk? Annak a népek mer valaki a robot, a dézma, az úriség, a deres, stb. visszaállításáról beszélni, mely a szabadságharcban tizezzével küzdött ama dicső lobogók alatt, melyek a magyar névre maradó dicsőséget árasztottak, s a magyar nemzet számára a cultur népek között állandó helyet biztosították?

Vagy azt hiszik, hogy a 48 előtti állapotok csak abban állanak, hogy a zsidókat helyezett vissza felszabadítatlan állapotukba?

Ilyen dolgokat hirdetni csak az lehet, ki a nép drága bizalmával visszaélni nem áll.

Nem kevésbé áll ez azokra is, azt hirdetik, hogy a zsidókat megtérítik ugyan az országban, de földirtókaikat az állammal kisajátítatják, s kiosztják azok között, kiknek nincs, vagy ha van is, meglevő földbirtok nem tesz ki 10 holdat.

A magyar nemzet bizonyára nem fajult még el annyira, hogy saját otthonában földönfutóvá tegye saját fiából azokat, kiktől ha tanulni akarna, tanulni nem állana, s még nem volna közöttük, megtelepíteni, s földszaporodásukat elősegíteni kellene.

Egyébiránt itt csak az a kérdés, való-e mindaz, mit az antisemita igaztók ez irányban való hitegetéseikről szavahihető emberek állítanak?

Ha igen, — a teendő kétféle. Egyik a hatóság körébe vág, a másik a társadalom.

A mi teendők a hírlapirodalom terén, a társadalom osztály részéből jut ki.

Mi megtesszük a magunkét és kétségünk nincs az iránt, hogy a hatóság is megteszi.

Egyesült erővel, a társadalom és a hatóság semmivel teheti, s azzá fogja tenni a nálunk is lábrakelt álarcosz reakcióit.

A „kálomista gyűlés“.

Népes összejövetel volt február hó 18-án d. u. a „Profétá“-hoz ezimzett vendéglő termében, hol a ref. adózó polgárok tekintélyes része pártkülönbösg nélkül képviselve volt. Czélja ez összejövetelnek az volt, hogy az egyházhoz úgyben az egyháztanácsos közel 500 adózó polgár által benyújtott kérvényre az egyháztanács által adott válasz felolvasatván, az értekezlet a további teendők iránt intézkedjék.

Az értekezlet lefolyása következő volt: fölolvastatt legelsőben is az egyháztanács-hoz beadott kérvény, melynek rövid tartalma az, hogy az egyháztanács a nép megkérdése nélkül évről-évre emeli az egyházadót, a nélkül, hogy évek hosszú során át szükségesnek tartotta volna az adózó polgárokat értesíteni arról, mire és hová fordítja a tetelesen fölemelt adó által behajtott pénzeszegeket, kéri tehát az alóírottakat az egyháztanácsot, hogy négyülést hívjon össze, s itt mutassa ki az egyház szükségleteit, a befolyt egyházi adó mennyiségét, azoknak időről-időre való mikénti kezelését, hová fordítását.

Ezután felolvastatt az egyháztanácsnak a kérvényre adott válasza, melyben egy népgyűlés összehívása határozatosan visszautasítottik, átíratában az egyháztanács elmondja, hogy az egyházi adók kivételét és beszedését az eddig fennállott, újabban az 1882. éltelbeléptetett zsinati törvények alapján teszi, a kivétel adó mennyiségét az egyház szükséglete határozza meg, a hátralevő egyházi adók behajtását executióval, hasonlóan a fenthivatkozott egyházi törvények teszik kötelességgé az egyháztanácsnak stb. Az egyházi törvények meghatározzák azt is, hogy azon egyháziadók, kik a fizetési kötelességet megokra sérelmesnek tartják, jogositva vannak az egyháztanácshoz folyamodni stb. Ez indoknál fogva azon kérelemnek, hogy egyháztanácsilag népgyűlés hívassék egybe, helyet adni nem lehet, annyival inkább, mert minden adózóit egyháztag az egyház vagyonának kezeléséről az egyháztanácsban termébe levő hivatalos könyvekkel magának tájékozást szerezni lehet. Elmondja végre, hogy a hivatalos törvények elrendelik azt is, hogy az egyháztanács minden év végén köteles az egyházadót az egyház vagyoni állásáról, a jövődelm hovatérítéséről írásban pontosan felvilágosítani, a törvény ebbeli rendelkezésének eleget teendő, az egyháztanács e czélból egy bizottságot nevezett ki stb.

E ki nem elégitő válasz felolvasása után eszmecsera kezdődött az iránt, mi eljárása határozza el magát az adózó polgárság az egyháztanács irányában. Az eszme, hogy az egyháztanács nélkül is, sőt ellenében népgyűlés hívassék össze, elejtetett; nem találta czélravezetőnek az sem, hogy az egyházkerületi gyűléshez uyujtassék be folyamodvány, megállapodás abba történt, a példabeszéd szerint, segits magodon, az Isten is segít rajtad, elhatározott: mivel a praesbiterium uyujszervezése a legközelebbi időben már meg fog történni, a választók érvényesíteni fogják akaratukat a választás alkalmával, s hogy e tekintetben a czél elérve legyen, a szükséges intézkedések meg lettek téve.

A nők boráról.

(Alkalmi czikk a háztartás köréből.)

Úgy mondják, — nem félek a czáfolattól — hogy a tej épen olyan kedves itala a nőknek, a minő a bor a férfiaknak. Annyi bizonyos, hogy a háztartásban nagy szerepet játszik. Ep oly élvezettel veszi magához utolsó napjában az elgyengült agg, a mint kiváló eledelül szolgál élte kezdetén a csecsemőnek, s az élet e két határpontja között is, a legelterjedtebb tápszerek egyike. Úr, szegény fogyasztja naponként, s a háziasszony vele még sem igen foglalkozik egybékint, mint azt a kezelés épen megkívánja, legalább kevesen gondolnak közülfok oda, miért is oly kedves és kapós eledel a tej, az éltel minden szakában.

Ha unalmas nem lennék, elmondom. Elsőben is, azért szeretik, mert a leggyengédebb (nem gyöngé) táplálék, mely a mellett hogy könnyű, magában rejt mindazon tápszereket, melyek az emberi éltel fenntartására nélkülözhetlenek, t. i. a zsír- és vérképző anyagokat, tehát a tápanyagok ama két főtényezőjét, mely a test fejlődését szolgálja, s az izomerőnek alapforrásul szolgál. Nézzük a tejt nagyítóüvegben át. Tisztának, átlátszónak találjuk. Pusztá szemmel látható kékes-fehér színt a zsírgolyócskáktól kölesönzi, melyek átlátszatlanságát is észközik. És ennyiben hasonlít a vérhez, mely szintén tiszta és átlátszó folyadék, hanem a benne úszkáló vértelkecske ves színűvé teszik.

A tejből látható zsírgolyócskáról a helyesebb fogalmat adja, ha elképzeljük, hogy a tejt nem egyéb, mint a zsírgolyócskák- nak egy sűrű halmaz, mely alatt a tej átlátszóbb, kékesebb színű.

A tej főalkatrésze a sajtanyag (casein), a zsírnemű testek, a tejcukor, a fosforsavas méz és u. n. gtyények. Ezen alkatrészek ilyen különfélése teszi a tejt olyan kiváló tápanyagá, melyben az éltel minden szakában minden individuum megtalálja tápszereit, akár ételül, akár italul vegye azt magához.

Lehet belőle készíteni vaját, sajtot, túrót, s ez alakban épen úgy kedvelik, mint kávéval vagy egyéb étellel megfőve, avagy tarhó, aludtje vagy tejföl alakjában. A különféle állatok teje az alkatrészek mennyiségére nézve különbözik. A tehén teje

sajtanyagban gazdag, míg a juhtej zsírosabb. S az alkatrészek ezen arányának különféléseben rejlik annak oka, hogy miféle czélokra, miféle tej használtassék.

Az emberi tejt foglalja magában legnagyobb mérvben azon alkatrészeket, a melyek az emberi test fejlesztésére legszükségesebbek. Utánna első a tehén teje, mely a leg-táplálóbb, s azért a legtöbb czélra is használtatik.

A tejnek a táplálásra ekként legalkalmasabb volta, a mindennapi használat folytán nagy keleadosége, maga után vonta a hamisításokat.

A hamisítások különféleképp készülnek. Legegyszerűbb neme a hamisításnak a vizelli higitás, melyet azonban a tejemő igen könnyen kimutat, csak az a baj, hogy a tej akkor is vízessen mutatkozik, ha a tehén hármas füvet legelt, közt, röpát evett, sokat ivott, s akkor is, ha a tej vízzel ögyítettett; a galactometer tehát nem biztos szer arra, hogy annak átmutatása nyomán, a rendőrség a hamisítás e nemét gátolja meg. Különb is, a vizelli hamisítás a tejnek csak jó izét vesz el, de veszőlyessé nem teszi azt az éltelvezkre. Van azonban egy neme a hamisításnak, mely a hamuzsírral, s egy másik, mely keményítővel történik. Mind a kettő undort gerjeszt, de egy kis utánna nézessel megismerhetni ezen hamisításokat.

A kémszerek igen egyszerűek. A hamuzsírra reagálni sem kell. Bizonyos piszkos salakja az ezzel hamisított tejnek, miről ráismerhetni. A keményítőre pedig rámutat az iblany, (jod) melyet ha a tejt csöpöntünk, rögtön violaszínűvé teszi azt, ha keményítő van benne.

A tej azonban, hamisítás nélkül is, magában is, nagyon romlandó. Főzésnél is gondot, ügyességet kíván, nehogy elveszítse finom zamatos izét. Ha nagy hőfok alatt főzik, ép úgy erjed, mint a must. S ez által sajtanyag megalkad, és savanyúvá lesz. — Alacsony hőfoknál pedig a zsírgolyócskák tömörülnek össze, s könnyebben levén a tej folyó részéinél, felszínre úsznak, s a tej üzsze meggy.

Hogy a tejcukor erjedésétől felsav ne képződjessék, a tejt fel kell forralni, s ez által a tejből az élynyt ki kell főzni, hogy az a tej sajtanyagát fel ne bonthassa.

Mikor a tej felforralt, úgynevezett bőr képződik rajta. Ez nem egyéb, mint a tejből levő sajtanyag tömörülése. Minél vastagabb annál fogva a felforralt tej felszínén képződött bőr, annál dúsabb a tej sajtanyag.

Csevegés.

A „Magyar Háziaszony“ szorgalmas olvasója vagyok. Ebből kettőt kérek kimagyaráztatni. 1) hogy hölgy vagyok, és a mit elmondandó leszek, hölgyeknek szól leginkább, de nem árt ha férfiak is olvasassék. 2) hogy a „Magyar Háziaszony“ hasábjain mindég talál az olvasó olyanokat, mik a figyelmet lekötik, s okulhatnak belőle.

Legutóbbi számában (7) „Bojtorján“ bácsi, — már én csak annak mondom, — irt egy igen okos dolgot „A hölgyek tegezése“ czim alatt. Megkísérlem visszaadni e czikkben foglaltakat, mert tudom, hogy e legutóbbi időben hozzánk is elharapódzott a rossz szokás, tegezni a hölgyeket, tekintet nélkül arra, mi foglaltatik a tegezés alatt, s mi czélja lehet annak.

— Csak egy kicsinyt még.
— Egy csöppet se. S makranczosan topantott ott kün a lábával.
— Ejnye te mérges gyík, nini, nini. Tudja mit, amicez, várjon meg itt addig, csak a bolta megyek le.

Anna a fejével biccezentett felém, mikor kiment. Úgy tetszett nekem, mintha mosolygott volna, ragyogó nap verő fénye mintha besütné. Minden vér fejemen tödült. De hát miért? Hiszen csak köszönt.

Fáradtan estem bele egy karszékebe. Ez az egy mosolya kifárasztott. Valami sajátos illat, valami friss lél maradt ott hajból, ruhája suhogásából, megéreztem a mint küzködik a szivarfüsttel és az iratok dohos szagával. Itt állt, itt, itt, erre járt — megéreztem, hogy arra járt.

S a mint ott ültem bágyadtan, álmodva, önkénytelenül kezdém lapozni újra a „tisztikar albumát“. Elém csapódtak a megunt ismerős arcok, a másodalispán, a nagy memoriájú szolgabíró, a juhszemű levélárnok, az ölnökök, jegyzők... Istenem a szemem káprázik vagy mi... hová lett innen az én arcképem? Hiszen még itt volt, magam láttam, fogtam egy óra előtt!

Lázasan, izgatottan forgattam az albumot előlről. De nem volt ott. Semmi kétség többé. Anna vette ki, a kedves Anna. Hiszen senki sem járt más a szobában!

A boldogság mámorossá tett, nem birtam magammal. Futni akartam innen, magam sem tudom hova. Egy tubus hevert egy karszékeim. Az alispán azon szokott beszélgetni Kiczkával az öreg süket irokkal. Fölragadtam a tubust, mint egy bolond és belekiáltottam: „Szeret, szeret!“

Előismerem, hogy gyerekség volt, mert éppen rányitott az alispán s megütöközve kérdezé:
— Nem kiáltott ön?
— A tubust próbálgattam — feleltem elpirulva.
— Persze elunta magát. Holmi asszonyi csecsebecsékét vásároltam az útra, mert a riki furdóbe viszem holnap a familiát. S ezek a kereskedők még az ürdögöt is megcsalínák ha nem vigyáz, pedig az édes testvérei. Holnapután visszajövök. Addig mindent elintéz. Itt van egyelőre száz forint.
— És kit kiáltassak ki? kérdém nyugtalanul.
— A kit akar. Csak arra kell ügyelni, hogy ne legyen se nagyon okos ember, se nagyon okatlan ember, punctum...
Átláthatatlan ködben gomolygott mindez. De végre is rárm nem tartozik. A mit tőlem kívánnak, az nem nagy cölog, s egy kis sikerült éji zenebona után, reggelre megvolt az új jelölt egy politikáin szerető jámbor polgár, névszerint Tóth Péter uralm. Biz én magam sem tudom, hogy jutott épen akkor eszembe.
Csak kétszer-háromszor kellett zenező mellett elküldeni az útezők. A szolgálók, a kik még nem feküdtek le, kiálltak a kis kapukba, a homályos útezőszögletek és sikátorok önteni kezétek mindenünnen a sok inasgyereket, kiknek visító vökyön hangja belevegült becsipett ezimborám rikácsoló kurjantásába: „Ejjen Tóth Péter követjel!“
Az egyik inas két hatost kapott, a miért fel-

sem olyan édes. Micsoda urak voltak mi akkor én istenem? Mikor egyszer Bécsben az udvari színházban ott üldögéltém egy páholyban, hát a második felvonás alatt benyit hozzám a Ferdinánd király komornyikja, hogy — azt mondja — kéret ő főlisége (a ki épen szemben ül velem) fordítsam befelé a gyűrűm követ, mert a szemét rontja a csillogása.
— És befördította a tekintetes úr?
— Be biz én, öcsém — mondá szeliden — mert loyális ember vagyok s aztán nem is voltam még akkor viceispán.
Olyan ártatlan képet tudott vágni a nagy mondásaihoz, vakon hitt benne az ember, a meddig láta.
Most megint átesapott a tervére. Nem sokból áll, csekélység, csak a ezimborámat kell összehinni nehánször s becsipíteni, őjjelet egy kis lármat csapni a csöcselékekkel s kikiáltani valami követjelölletet.
— Követjelöllet? Hiszen van!
— Ne törődjék azzal amicez. Nem a maga dolga az. No, mért néz rám olyan különösen?
— Mert nem értem...
— Nom is fogja. Nagy politika ez magának. Ha megértené, legott elcsuknám, vagy oda ültetném a helyemre, mert a vármegyének unositung elég egy okos ember.
E pillanatan megnyírkorgott az ajtó s Anna dugta be fejcsékéjét.
— Menjünk apa — sürgeté türelmetlen hangon.
— Mingyárt, mingyárt — felelte az öreg fészkelődve.
— Nem várok.

— Csak egy kicsinyt még.
— Egy csöppet se. S makranczosan topantott ott kün a lábával.
— Ejnye te mérges gyík, nini, nini. Tudja mit, amicez, várjon meg itt addig, csak a bolta megyek le.

Anna a fejével biccezentett felém, mikor kiment. Úgy tetszett nekem, mintha mosolygott volna, ragyogó nap verő fénye mintha besütné. Minden vér fejemen tödült. De hát miért? Hiszen csak köszönt.

Fáradtan estem bele egy karszékebe. Ez az egy mosolya kifárasztott. Valami sajátos illat, valami friss lél maradt ott hajból, ruhája suhogásából, megéreztem a mint küzködik a szivarfüsttel és az iratok dohos szagával. Itt állt, itt, itt, erre járt — megéreztem, hogy arra járt.

S a mint ott ültem bágyadtan, álmodva, önkénytelenül kezdém lapozni újra a „tisztikar albumát“. Elém csapódtak a megunt ismerős arcok, a másodalispán, a nagy memoriájú szolgabíró, a juhszemű levélárnok, az ölnökök, jegyzők... Istenem a szemem káprázik vagy mi... hová lett innen az én arcképem? Hiszen még itt volt, magam láttam, fogtam egy óra előtt!

Lázasan, izgatottan forgattam az albumot előlről. De nem volt ott. Semmi kétség többé. Anna vette ki, a kedves Anna. Hiszen senki sem járt más a szobában!

A boldogság mámorossá tett, nem birtam magammal. Futni akartam innen, magam sem tudom hova. Egy tubus hevert egy karszékeim. Az alispán azon szokott beszélgetni Kiczkával az öreg süket irokkal. Fölragadtam a tubust, mint egy bolond és belekiáltottam: „Szeret, szeret!“

Előismerem, hogy gyerekség volt, mert éppen rányitott az alispán s megütöközve kérdezé:
— Nem kiáltott ön?
— A tubust próbálgattam — feleltem elpirulva.
— Persze elunta magát. Holmi asszonyi csecsebecsékét vásároltam az útra, mert a riki furdóbe viszem holnap a familiát. S ezek a kereskedők még az ürdögöt is megcsalínák ha nem vigyáz, pedig az édes testvérei. Holnapután visszajövök. Addig mindent elintéz. Itt van egyelőre száz forint.
— És kit kiáltassak ki? kérdém nyugtalanul.
— A kit akar. Csak arra kell ügyelni, hogy ne legyen se nagyon okos ember, se nagyon okatlan ember, punctum...
Átláthatatlan ködben gomolygott mindez. De végre is rárm nem tartozik. A mit tőlem kívánnak, az nem nagy cölog, s egy kis sikerült éji zenebona után, reggelre megvolt az új jelölt egy politikáin szerető jámbor polgár, névszerint Tóth Péter uralm. Biz én magam sem tudom, hogy jutott épen akkor eszembe.
Csak kétszer-háromszor kellett zenező mellett elküldeni az útezők. A szolgálók, a kik még nem feküdtek le, kiálltak a kis kapukba, a homályos útezőszögletek és sikátorok önteni kezétek mindenünnen a sok inasgyereket, kiknek visító vökyön hangja belevegült becsipett ezimborám rikácsoló kurjantásába: „Ejjen Tóth Péter követjel!“
Az egyik inas két hatost kapott, a miért fel-

mászott a piacon levő szobor derekág s egy czeledűt tett Nepumuki János kómárkába, melyen nagy betűkkel fedeketett: „Keresztények tartasok Tóth Péterrel“. Biztos, hogy e reggelre nagy hatást tesz a babonás öreg asszonyok előtt!

Aztán a „cserző-útezőből“ a „fazekas téren“ át az „Ouskyan úton“ végig a folyton szaporodó tömeg elért a Tóth Péter háza elé s elkezdett ott tüntetni.

Kis vártatvást megnyitott az ablak s egy fehér hálófőkötös női fej jelent meg benne.

— Miféle lárma ez hé? rikácsolá.
— Ejjén Tóth Péter követjelünk! A cigány ráhúta a Rákócziat.

— Megbolondultak kegyelmek vagy mi? riadozott Tóthné asszonyom az ablakban. Szerencsőjök, hogy a sötétben nem látom miféle szerzet, hanem eltakarodjanak, mert biz' isten két fazék lóg rotog a tázhelyemen.
— Tóth Pétert akarjuk hallani!
— Tóth Péter nincs itthon. Tóth Péter elment sertéseket venni Moldvániába. De ha Tóth Péter itthon volna is, Tóth Péter szunyadoznék most. És ha nem szunyadoznék is Tóth Péter, sokkal tisztességesebb perszóna, mintsem az ilyen gézengyzőkkel összejönn. Hagyjának az én házamnak békét. Mert ha kitalálók rohami kegyelmek közé a lapátlat, tudom megemlegetni az uram követtségét.

Becsapta az ablakot haragosan, de a Tóth uram követésére már megfogamzott. Másnap az egész város erről beszélt, természetesen mosolyogva.
Harmadnap az alispán is mosolygott ravaszul, mikor megjött s hallotta. Megbizta-

A tegezés a bizalom legfőbb jele.

Ennélfogva, bizony nem fejeződött ki annak az esze, ki a tegezést nem engedti maga irányában oly könnyen használatba venni. Bizhatunk sok férfiban, barátot is választathatunk közülük, de ennek a bizalomnak és barátságának legfőbb jelét adni kezdetben azzal, hogy egymást tegezzük, legalább is nem szükséges.

Hölgyeknél, kivált ha fiatalok, akár leányok, akár asszonyok legyenek, az első csók elcsattanása, legtöbbször a tegezés kezdete. Ez ellen kevés kifogásom van. De kedélyes családi körökben, hol minden ember érzi, hogy szép ez a világ, s csupa boldogság benne élni, akadnak vállalkozó fiatal emberek, kik az ételt kedves pillanatoknak, állandó élméket szerzendők, s a kedélyességet biztosítandók, azzal az indítvánnyal elő: hogy hölgyek és férfiak tegezzék egymást, s a hölgyek a kedélyesség hevében az indítványnak nem mondanak ellent, megisszák a „Bruderschaft”-ot.

Az a rajz, mit a férfiak közötti tegezés mindennapi létrejöttéről, a párbajok kilencz venkilezes századrésze élénk tár, a férfi és nő, de még a nő és nő közti tegezés következményeit is fölmutatja.

Legyen t e s t u!

Nem bánom. S huszonegy óra múlva, már kezdik egymásom észrevenni azon hibákat, a melyek a barátságot egyenesen kizárják. Aztán jő a szakadás, a pletyka, forma szerinti kibékülés, s a tegezés szólaşóformává válik, melynek a két fél lelkiéletében többé jogosultsága nincs.

Hölgy a hölgyvel szemben, majdnem abban a viszonyban van, mint a férfi a férfival. Adjának számot, használ-e a tegezés a bizalmas viszonyt.

Igy se mindig.

Hát a mikor a férfiak és nők tegezik egymást? Oh beh sok esetet tudnék beszélni e nálunk is terjedni kezdő rossz szokás viszárs következményeiről.

A hölgyeket érte kevésbé okom. A férfiak a tolokodók. Ám épen itt a bibi. A nő, férfi részéről tapasztalt tolokodással szemben legyen erős, s gondolja meg, hová bátorodhatik, ha első tolokodása sikerül? Avagy mi szüksége van a hölgyeknek, hogy családbelieken kívül bizalmas férfi barátjuk legyen? Ha nincs szükségök, mi célja a tegezésnek?

Értem én, mily kedves az a kandaló tüzénél bizalmasan elcsvegeltünk, azt is felfogom, hogy szeretnők megörökíteni a pillanatot, mikor szereteteink körében élvezük a természet szépségeit; mikor úgyszólván a szivünkre szeretnők ölelni a világot, de épen e pillanatok nem arra valók, hogy azok határozzanak az idő alkalmas volta iránt, kiket kellebünk ölelni szeretnünk.

Nem vagyok öreg, fiatal se igen, az élet-tapasztalat beszélt belőlem. Ha mondom, hogy némi tapasztalatot magamon is tevék, jogom van kérni, higgyenek nekem. Különösen ne mosolyogjanak a mondottak felett.

A bizalmat, különösen a bizalmasságot, korlátok között kell tartani. —y—z.

Színház.

Indiana. — Szép juhász. — Pünkösdi királyné. — A kaviár. — Bálvány.

Szombaton e hó 16-án „Indiana az utolsó cigány fővájdanó” történeti színmű adatott. A czímszerzetet Völgyi

tott: „csak rajta, folytatni kell” s nyomban leült sörönyt fogalmatlan Pálly grófhöz: „Baj van, az elmenek Tóth Péter népszerű polgárt fölléptette”.

Estefelé megjött a válasz: „Mennyi pénzt küldjék?” Mindezeket én csak később tudtam meg. Nagy Tamás sohasem árulta el senkinek a „megyei politikát”. Ő osztott, ő emelt és ő ütött: a kártyáiba sohasem engedett belénezeni senkit.

Megírta az ágyhoz szegzett Pállynak, hogy ez a dolog nem megy ám olyan kurtán: a pártnak a mult választásokról tizenöt ezer forint adóssága van, addig pedig mocezzanni se lehet. Tessék talán előbb azt a tizenöt ezer forintot kifizetni.

Hát mit lehetet volna tenni egyebet, mint elküldeni posta fordultával húsz ezer forintokat. Tizenötöt a régi bizalomért a régi követek iránt, négyet pedig az új bizalomra előlegképp.

Hízen egyből se kellett Nagy Tamásnak. A tekintetes úr ezt akarta csak: kihúzhatta a párttervezésen a társzját, hogy tessék vele kifizetni a pártadósságot, mely annyi nyugtalanságot okozott a megyei uraknak három esztendő óta. Apró kekes szemei diadalmasan csilloghattak: „No úgy-e mégis valami az, ha okos ember ül az alispáni széken?”

Es ezzel aztán véget ért volna a komédia, ha most meg már a gróf nem kezd nyugtalankodni. Hiába írhatt neki az alispán, hogy elcsendesedett a Tóth-féle léhaság, nincs semmi baj, minden nyugodt, a gróf nem tájított

Györgyné adta perfect alakítással; a romantikus fővájdanót, a szerelmes leányt és bosszúállót női mindvégig megfelelő helyes felfogással, méltósággal, érzéssel és szenvedélyvel adta. Mellette különösen kitűnt Tövélygyné (Zsojeza), ki ki epizodszerepében egészen kivált a többi szereplők közül; különösen a sakespearei Opheliára emlékeztető őrült jelenetben a művészet magaslatára emelkedett alakítást mutatott be. A közönség ezúttal elismerő is volt, s öt nyílt jelenetben kihívta s zajosan tapsolta. Dicséretet érdemelnek még Bágyáni (Czerko), és Tövélygi (Czillei), valamint a cigányvájdak szerepeiben Arády, Bodrogi, Völgyi Gyula és Galló.

Vasárnap Varga István jogász műkedvelői felléptével „A szép juhász” népszínmű adatott. Varga István úrról, mint csak műkedvelőről, bíráló referátát nem hozhatunk, annyit azonban megemlítnék, hogy mind éneke, mind játéka fölülte állott a közönség műkedvelői színvonalának, s ezért a közönség elismerését és több ízben zajos tapsait is kivívta. A többi szereplők között kiváltak első sorban Bodrogi Lina (Rózsa), különösen a drámai jelenetekben, továbbá Orosz Kata (Berényiné), ki a cselazóvő és elvetemült asszonyt találó jellemzéssel mutatta be. Csányi Juczka (Piroska) is megállta helyét, dalai sikerültek; valamint Kelemenné (Manca) is megérdemli a dicséretet. A férfiszereplők közül dicséretet érdemelnek Arády az obsitos baka józú alakjáért; továbbá Bodrogi (Berényi) és Tövélygi (Baróthy); fölemlíjük még a kis Bodrogi Károlyt, ki serdületlen kora dacára gyermekszerepében annyit ügyességet és szinpadit otthonosságot árujt el, hogy bizony sok úgynevezett színész megirigyelhetné tőle. Úgy látszik rajta is teljesülni készült a közmondás: „nem messze esik az alma fájától”. Kapott is tapst elget.

Kedden Várhídy Rózsa jutalmául Bagi Gyula műkedvelő és Várhídyné Szöllösy Pirokka felléptével „A pünkösdi királyné” került színpadra. Elvált műkedvelőt nem bírálói, s azért Bagi Gyula úr játékáról nem szólnék. Várhídyné asszony azonban nem műkedvelő, s bár mi mint színésznő eddig nem ismertük, tudjuk azt, hogy szép művészi multja van, a mi különben mai játékán, mely mind alakítás, mind pedig a helyes felfogás dolgában dicséretet érdemel, eléggé meglátszott. Gyakoribb fellépte nemcsak hogy nyeresz lenne, hanem léhozgat is pótolna, különösen ha a szinpadon őt gyakran meglepni szokott nevetési vágyát le tudná küzdeni. — Várhídy Rózsa játéka egy tehetséges kezdő játéknak benyomását tette ránk, kinek még előbb jövője lehet, ha tehetségével szorgalmat és tanulmányt párosít; nagyon ajánljuk azonban neki, hogy arról a hangulatyozás nélküli recitáló beszédmodorról — mely mai alakításának jóságából is sokat levont — minél előbb lesozokjék, s a helyes hangulatyozást el-sajátítsa, mert ennélkül a helyes alakítás útján előre nem haladhat. Említésre méltók még Bodroginé, Csányi Juczka és Haday, akik ügyes és humoros alakításukkal, a két utóbbit pedig még dalalkalakkal is nagyban fokozták az est sikerét.

Szerdán Siky Gergely ismert bohóza „A kaviár” került színpadra ezúttal már másodszer. A szereplők most is ugyanazok voltak — Hadayt kivéve — mint az első alkalommal, alakításuk ugyanazon nívouan állott. Haday (Maszlághy) a gyógyszerész segéd szerepében ha nem is mutatott figyelemreméltó alakítást — nem is mutathatott,

többé, hogy így, hogy úgy, hátha csak taktikából halgat Tóth Péter, hátha titokban szervezkedik s az utolsó perczben galibát csinál. „Határozottan követem, hogy minden választó behozassék a költségemen”.

(Ő nem tudhatta, a mit mi tudtunk, hogy Tóth Péter uram most sérteket vásárol Moldvaországban — mi pedig nem tudhattuk a mit Tóthné asszonynak tudott, hogy ő kegyelme sohase látta Moldvát, hanem otthon ül elcsukakozva az emberek és a nagy széken elől.)

Es az alispán végre is nem árulhatta el magát végkép, hanem ha a gróf kívánta, komolyan kellett vinni a drága védekezést a külszin miatt.

S így lón igaz a kis-ibercei Terepetye Mihálynak, hogy a fű nem nő meg eső nélkül...

Engem biztak meg, hogy hozzam be a felső vidékről a választás napjára a szavazatokat. Mindössze kétszázharmincz votum van. Több nem iratkozott be, nem tartotta érdekesnek. A kerüllet alsó részébe pedig kitölték a süket Kiczka irnokot: ott még épen csak kilencvenz választót találtak. Húsz kocsiira felfér kényelmesen.

Érdekes út volt. A tót falvak kelcsedéssel fogadtak mindenfelé. Persze két társzekerem vittem a spirítuszot, dohányt és az élelmi czikkeket. A zelenyei kurtá nemesek a falu közepén vártak díkezőval. Kis-Libercesen többet magával a határig jött elem Terepetye Mihály lóháton, dolmányosan, mentésen, még a rozsdás fringiót is felkötötte s egy ócska zászlót hozott kezében magásra emelve.

mivel e szerep nem neki való — de legalább nem rontott.

— Csütörtökön Völgyi Györgyné jutalmául „A bálvány” című jeles színmű adatott szép számú közönség előtt. Az előadás eléggé sikerült, a miben döntő része volt Völgyi Györgynének (Andrea), ki a jellem helyes kidomborításának és felfogásának minden tekintetben megfelelő alakításával, izlés- és hétélyes játékaival a mai est legkiválóbb alakja volt a közönségnek zajos tapsokkal és kihívással nyilvánított teljes elismerését is kivívta. Tövélygyné (Éva) a könnyelmű asszony szerepében jellemzetes alakot mutatott be. Bodrogi Lina kis epizod szerepét a töle megszokott kedvességgel kitűnően érvényre emelte. Tövélygi (Thérigny) megállta helyét; egyes jelenetekben — mint a szerelmi vallomással — szavaiakli képességét igen előnyös szinben tüntette föl. Bágyoni (Montena) játéka is dicséretet érdemel; csak azt ajánljuk neki, hogy igyekezzék mérsékelni nyelvének néha érthetetlen hadarásás fajúlv rendkívül gyors pergését, melyet különösen a társalgási jelenetekben — hol pedig ennek legkevésbé lenne helye — szeret használni. Bodrogi (Formersse) humoros alakításáért teljes elismerést érdemel, az est sikeréből jó rész őt illeti. Kritikus.

IRODALOM.

A magyar költészetnek égnek fényes csilaga volt a „Hazádnak rendületlenül” lángelkű írója: Veresmarty Mihály. Élni fog közöttünk, míg magyar él e földön, s művei, egy hézagos kiadás kivételével, nincsenek kiadva, aztán ez a hézagos kiadás is már rég elfogyott, nem kapható. Veresmarty műveit a magyar közönség tehát nélkülözi, s ezen jó nevet kiadónk Méhner Vilmos kiván most azzal segíteni, hogy a kiadási jogot, a költő örökösöitől megszerezte, s Veresmarty összes műveit sajtó alá rendezteti. A rendezést, a legilletékesebb kéz, Gyulai Pál vállalta magára, s az egyes műveket jegyzetekkel kísérendi.

A mű 8 kötetben jelenik meg. Előfizetési ára 20 frt, díszkötésben 30 frt, melyből 5 frt előfizetési árul küldendő s, ez az utolsó két kötetbe fog számíttatni.

Mindazoknak, kik tudják és érzik, hogy „Nyelvében él a nemzet”, melegen ajánljuk a vállalatot, melynek sikeréért a jönevű kiadóban teljes biztosítékot látunk.

A legtermékenyebb zeneszerzők egyike ma ifj. Fahrbaeh Fülöp, kitől a mi közönségünk is annyi sikerült zeneművet ismer. Ismét egy újabb termékkel lepte meg a zenekedvelőket, melynek czime „Mai glöckchen” Polka-Francaise zongorára. Ára 75 kr. Kiadta Táborcsy és Parsch műkereskedése. — Kapható helyben is, minden könyvkereskedésben.

A „Bélyeg- és illetéki törvények és szabályok teljes gyűjteménye, valamint az azokra vonatkozó miniszteri rendeletek és bélyegilletéki díjgyűjczék” 2. 3. 4. füzet megjelent és „beküldetett”. Szerkeszti Drahoz Tassky Rezső adófelügyelőhelyettes, kiadja Benkő Gyula Budapesten. Ára egy füzetnek 30 kr. Az egész mű 3 frt.

— Tudtam én azt, tudtam — kiáltá könnybe lábadt szemekkel. Van hát még Isten atyafiak!

Azután felajánlta a szolgálatát életre halálra.

— Köszönettel fogadom Mihály bácsi. Segit nekem szekeret fogadni.

— Miféle szekereteket?

— Hát a melyeknek a választókat beviszük holnap éjszakára a székvárosba.

Terepetye Mihály nagy szemeket meresztett és elhédetelen arcot vágott:

— Mi? Foglann viszszük be az embereket? Lehetetlen az! Hiszen arra idő kell, még a lelkek meghiznak. Mert a választó csak akkor puha, ha meghizlalják. Már pedig annak épen négy hét az ideje, mint a lédnád.

— De ha holnapután reggel van a választás.

— Hajháj! sóhajtá fejkavarva. Aztán kiesoda az uraság?

— Mindegy az most bátyó. Most a név nem kockáz! Csak egy a jelölt!

— Ühüm... no! Van-e benne elég hazafiság?

— Megjárja. Pálinkát, dohányt kap minden ember, enni inni valót mig ott lesz, azon felül öt forint diurnumot.

Nem volt eléggé inyére. „Soványka” — mondá, fitymálva, de nagy sóhajtások és hümmögések közt, azért csak mégis odakötötte lovát a saroglyához, s ő maga felült a másik társzekerre.

(Vége következik.)

Műhivás.

Márczius hó 1-jén d. u. 4 1/2 óra-
kor a kegyesrendi gymnasium nagy-
termében Hanusz István főreáliskolai
tanár „A virágok menyegzője”,
Prilisaer Adolf főreáliskolai tanár „A z
ég csodái” című felolvasásokat tar-
tanak, a melyekre az érdeklődők tisz-
telettel meghívtnak.

Kecskemét. 1884. febr. 23.

A felolvasó társaság rendező-bizottsága.

UJDONSÁGOK.

— A szabadelvű párt ma vasárnap d. u. 4 óra-
kor az Olvasókör helyiségében közgyű-
lést tart. A mai mozgalmass viszonyok között
s a pártok folytonos küzdelmei folytán több-
szörösen kívánatos és szükséges, hogy a párt
szervezkedjék s működésének jelét adja. Ez év-
ben folyvást különböző választásoknak nézünk
előbe; — szükséges, hogy a párt ezekkel szem-
ben rendszeresen, tömören és egyöntetűen
járjon el. Felhívjuk azért e helyen is pár-
tunk összes tagjait s elvtársainkat, hogy
ezen nagy gyűlésre, melyen fontos ügyek
és kérdések nyerne elintézését, minél számo-
sabbán és tömegesebben jelenjenek meg, s
befolyásukat a párt érdekében érvényesíteni
igyekezzenek.

— Kaszinói estély. A helybeli kaszinó
f. hó 26-án kedden mint a farsang utolsó
napján a műkedvelői zenekar közreműködésé-
vel melletti felterítéssel egybekötött társasestélyt
rendez. Részt vehetnek a kaszinói tagok,
ezek családai, valamint a tagok által meg-
hívott s a rendező bizottságnál élel jelen-
tetül vendégek. Belépti-díj személyenként
50 kr. Kezdeté 7 óra-
kor. Külön meghívók
nem bocsátatunk ki, s a kaszinó tagjai csak
ez utón értesítetnek. Tekintettel arra, hogy
a kaszinó nagy termében felterítés és étke-
zés lesz; de meg a czéblől is, hogy az estély
mintegy családias jellegű öltösn: a rendező-
ség tisztellett felkéri a részt vevő hölgy-
közönséget, hogy minél egyszerűbb öltözék-
ben megjelenjen szíveskedjék. A rendező bizott-
ság tagjai: Horváth Béla, Pacsu Mihály,
Gyenes István, Dr. Katona Béla és Dr.
Szlessz József.

— A tiszti bál. Igazán elmondhatjuk
„ilyen sem esett még eddig”; most
meg a phrízisok sem elegendők; hogy a hely-
beli tisztak által rendezett bál nagyszerűsége-
t, fényét s teljes sikerét méltányolhassuk. A
casinó fénycsókban úszó s tünder virágkeríté-
tálalkított terme talán az Eldoradohoz lenne
hasonlítható, de hogy ennek szebb, ragyo-
góbb szemű, s igézőbb mosolyú istennői len-
nének, nemcsak én vonom kétségbe, hanem
„az egész hadsereg”, mely az est szivharco-
sai előtt — cserbe hagyva Marst, — lerakta
fegyverét: s bádlt Terepetye diadalokosját
húzni. Be kell vallanunk, hogy az évad leg-
sikerültebb bálja volt, miben főrezo van
Czilhár János főhadnagy úr, mint a bál te-
vékeny főrendezőjének, s a buzgó rendező-
ségnek, mely semmi fáradságot nem kímélt,
hogy a termetek valóságos kerté — melyben
szökőkút is volt — alakítsa, s a közönségnek
egy minden tekintetben élvezetdús éjelt sze-
rezen. Meglepetés meglepetésre gyűlt s be-
teleződés az ügyesen rendezett cottióban
érte el. S ezen a kiténő mulatságon ott lát-
tuk: Báró Abele Julia és Luiza, Dáskál
nővérek, Domján Ilonka, Dömötör Ida, Ha-
ris Emilia (Szegedről), B. Kis Juliska, Led-
niczky Nina (Kun-Sz. Márton), Magyar Ilonka
(Kis-Körösről), Machleld Viki és Irma, Má-
jerly Juliska, Mayer Rózsa, Molnár Mariska,
Mónus Jolán, Nagy Matild (Kun-Sz. Márton),
gróf Ráday Margit, Szarvassy Margit, Szko-
kai Ida, Tassy Irma, Varga Gizella (Sze-
gedről), Zágonyi Mariska; továbbá Benárd
Jenőné, Fördös Dezsőné, özv. Gerzsenyi Gé-
térné, Hodoval Józsefné, Hornicsék Gusztá-
váné, Horváth Béláné, Dr. Kovács Pálné,
Magyar Pálné, Mádi Jánosné, Papp Sándor-
né, Pataky Imréné, Schramm Vilmosné,
Dr. Szlessz Józsefné, dr. Szigethy Lehelné,
Szakács Istvánné, dr. Tassy Pálné, dr. Tur-
csányi Istvánné, Ugrinov Vitalisné, Wojná-
rovics Sándorné, s még igen igen sokat, kik
mindnyájan emelték az est dicsőségét. A né-
gyesekelt 46 pár táncolta.

— Majláth országbíró gyilkosait tegnap
végezték ki, miután a legfőbb ítélőbíróság az első
bírószággal egyezően mindhármukat halálra ítélte,
s ő felsége a király, az igazság-
szolgáltatásnak szabad folyást engedett. Midőn
az ítélet Pénteken reggel 1/8 óra-
kor kihirdették, Berecz személt túrgeltte,
mig Spanga és Pitély halálápadtan hallgató-
gatók azt. Mielőtt a törvényszéki elnök az
elítélteket elbocsátotta volna a nehéz útra,
szívhez szóló szavakat intézett hozzájuk,
intve őket, hogy a hátra lévő időt lelkük
idősségéért való könyörgésre fordítsák; majd
Berecz kért „csendet” s mondá, hogy még

egy kérelme van. „En tekintetes kir. törvény-szék — így szól — kijelentem már, hogy nem vagyok büns. A kuria engem bünsnek ítélt, s itt vannak oly indokok...“ A törvényszéki elnök szavába vágott, s nem engedte meg tartóztatva, — kezdé újra, — nem nyilatkozhatom. Tessék kibálintani.“ A bírónőök azonban az elnök intéseire karongfóttak, s társával együtt elvezették, az aiant váró kocsiá elutve lovas rendőrök kíséretében átvitték őket a kerepesi úti fegyházba, hol a kivégzés tegnap reggel 7 órakor, először Spangán azután Pitélyn végre Berezen végrehajtott. Spanga bocsnatón kért a Majláth-családtól, Pitély az úri közönségtől, Berecz pedig így kiáltott fel: Ártatlanul halok, verje meg az Isten bíráimat!

— **Közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága f. hó 27-én rendkívüli közgyűlést tart a városbáza tanácstermében, mely alkalommal több igen fontos tárgy vétetik tanácskozás tárgyává.

— **A jour fixe-k** ezentúl a Proféta vendéglő egyik termében fognak tartatni ugyancsak szerdán d. u. 5 órakor. Ezt szükségesnek tartjuk felemlíteni, hogy a jour fixe esetleg meglátogatni kívánó közönség a helyiség iránt tájékozva legyen. Ezzel kapcsolatban megemlíthetjük még, hogy eddig igen érdekesen referáltak Hanusz István tanár úr „A madarak költözésének okairól“, Willer József tanár úr Palmer tanárról és Pinter Kálmán tanár úr a Szarvas Gábor által megírt hibás magyarságról.

— **Mint lapjaink** a „Kecskemét“ legutóbbi számában írja, hivatott szerkesztője dr. Kovács Pál úr már e negyedév végével vissza fog lépni a lapszerkesztéséről. A vezérbizottság az új szerkesztő személyében még nem állapodott meg.

— **A helybeli városi dalárda** pártoló tagjai részére első évnegyedes dalestélyét jövő márczius hó 15-én tartja meg az Olvasókör helyiségében. A műsor a következő dalművekből van összeállítva: 1. Hymnus, Erkel Ferenczétől. 2. Népdal egyveleg, Huber Károlytól. 3. Igunk, az ember egyszer él... Borsdal. 4. Cserebogár, sárga cserebogár — népdal egyveleg, Huber Károlytól. 5. Magyar dalárinduló, Huber Károlytól. Az estélyre vendégek is szívesen látnak s e tekintetből a meghívók még e hét folyamán ki fognak bocsátatni.

— **Szép tett.** A ballószegi iskola felépítéséhez szükséges több 10,000-re menő téglát Deák László és Schweiger urak minden díj nélkül szívesen volt helyszínére szállítatni, Szekér Sándor úr pedig ugyanezen célra 10 forintot ajándékozni. A nemess — utánzásra méltó — tett önmagában hordja jutalmát.

— **A czeplődi zenekar,** mely Farkas Sándor vezetése alatt a választások alkalmával mult évi December elején városunkban is bemutatta magát, állandóan itt fog megtelepedni, s már ma este a Beretvási szállóban zeneestélyt rendez. Az idő rövidsége nem engedte meg, hogy ez iránt hírdetményt bocsássanak ki, annál fogva ez úton kéri a zenekedvelő közönséget minél számosabb látogatásért.

— **Névváltoztatás.** Havelka Gyula kecskeméti lakos vezetéknevének „Orlovski“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Kinevezés.** Sütő (Pekárik) János kecskeméti lakos legközelebb mint állami adó-végrehajító Somogy megyébe kinevezetett.

— **Lopás.** F. hó 16-án virradóra Tóth Sándor városföldi felezzántótól 33 db. tyúkot, 2 kakast s egyéb apró jószágokat tolvajoltak el ismeretlen tettesek. Feljelentésre a rendőrség vizsgálatot indítván, a nyomok Ballószegre vezeték őket, hol a tolvajokat Borbély György, Fejér József és Sánkár Jánosban fel is fedezték. Átadattak a fenytető bíróságnak.

— **Öngyilkosság.** Szabadzállási Terézia özv. Bajáki Antalné 62 éves zavart elméjű nő f. hó 17-én egy szerencsétlen perczben magát felakasztotta s mire észrevették, már kiszenvedett.

— **Meghaltak** f. hó 15-től 21-ig bezárólag: 15-én: Tasi István nőföldmives 32 éves, gumókgyik; Takács János fia János 7 éves, torokgyik; Bárdi Sándor leánya Juliánna 3 hónapos, göres; Udvardi János fia Sándor 6 hónapos, göres, 16-ikán: Szabó Gábor leánya Terézia 11 hetes, göres; Virág István leánya Etelka 2 hónapos, göres; Való János keresztelelen fia 8 éves, időtlenség; Zsiros Ferenc leánya Teréz 1 1/2 éves, torokgyik; Bakó Pál fia Ferenc 3 1/2 éves, tündöl; Igács János fia János 3 hetes, időtlenség; Bón Sándor fia László 16 hónapos, tüdőhurut; özv. Kók Mihályné Sándor Mária 63 éves, vízkór; 17-én: Schönberger Adolf, 68 éves, szélhűdés; özv. Deák Jánosné Kozdi Klára 57 éves, tündöl; Szabadzállási Terézia özv. Bajáki Antalné 62 éves, önkasztás; Orosz István nőföldmives 73 éves, végegyengülés; Forgách Imre fia Imre 8 éves, torokgyik; P. Kovács Gábor leánya Eszter 9 hónapos, göres; Palotás Mihály le-

ánya Rozália 4 éves, torokgyik. 18-án: Horváth Mária törvénytelen halvaszületett leánya; Pulai József halvaszületett fia. 19-én: Ádám Károly fia Ferenc 3 1/2 éves, sorvadás; Váczai György leánya Erzsébet 4 hetes, göres; Dakó Gábor nőföldmives 77 éves, vízkór; Pulai István halvaszületett fia; néhai Markó István leánya Mária 6 hónapos, göres; Heidrich Szidónia törvénytelen fia Ferenc 3 hónapos, sorvadás; Dékány Terézia hajadon 56 éves, vízkór; Mézes István fia Sándor 15 hónapos, tüdőhurut; Kéri Imre leánya Terézia 5 éves, vízkór; Dömötör József fia József 3 napos, időtlenség. 20-án: Ö Gyenes István leánya Ilona 16 hónapos, fogzási göres; Gudricza Mihály 29 éves, gumókgyik; Bakó Pál leánya Erzsébet 14 hónapos, torokgyik; Sándor László leánya Mária 2 éves, torokgyik. 21-én: Tajcsik Antal halvaszületett fia; Dakó Elek leánya Erzsébet 4 hónapos; Bodor László leánya Juliánna 9 hónapos; Kallócsai János fia Ignác 11 hónapos; Almási Pál fia Pál 2 hetes.

Szerkesztői üzenet.

P. K. úrnak, Helyben. A zenéi estélyről beadott tudósításnak terjedelmessége miatt nem szoríthatunk helyet.

Sertésvásári jelentése	
az első magyar sertésbirtokos és kölcsönös legelő részvénytársulatnak.	
Budapest-Köbánya, február 22.	
Heti átlagárak: magyar vál. árú 290—320 klg. nehéz — 47—kr., 180—260 klg. nehéz 46—46 1/2—kr., 300 klg. túli — 44—kr., vidéki sertés 45—46 kr. Transitóban: szerbái — 43—47—kr., romániai 44—47 kr. tiszta kilogrammként.	
Helyi átlomány: febr. 15. maradt. 91,430 db	
Felhajtás: alvirkórák köré . . . . . 2355 db.	
. . . . . sovány . . . . . 103 "	
Szerbiából . . . . . 956 "	
n. államvasúttal kóvér 2129 "	
. . . . . sovány 1213 "	
Budai vármoknál . . . . . 6,796 "	
. . . . . 98,226 db.	
Elhajítás: Felvidékre . . . . . 353 db.	
Bécsbe (m. h. 468 db.) 3329 "	
Csehországba . . . . . 451 "	
Bodenbachon át . . . . . 1403 "	
Ruttán át . . . . . 2060 "	
Budapesti fogyasztás . . . . . 2902 "	
Kültelki . . . . . 100 "	
Köbányai szalonások 150 "	
Magyar államvaspályán . . . . . 55 " 10,803 "	
Marad állomány: . . . . . 87,423 db.	
Piaczi árjegyzék.	
Tiszta búza métermázsánként . . . . . 8.50 krtól 9.— krig.	
Készler . . . . . 7.80 " 8.— "	
Róz . . . . . 7.10 " 7.20 "	
Árpa . . . . . 7.40 " 7.60 "	
Zab . . . . . 7.60 " 7.80 "	
Tengeri . . . . . 6.— " 6.20 "	
Köles . . . . . 7.20 " 7.50 "	

Kimutatás a kecskeméti takarékpénztár 1884. évi január havi forgalmáról.

Bevétel:	
Pénztárállás december 31-én	7,418 frt. 91 kr.
Betételek után	167,726 " 06 "
Különléte díjak után	519 " 09 "
. . . . . kamatok után	8,328 " 66 "
Váltók után	180,797 " 60 "
Ingatlan jelzálog	4,252 " " "
Magánváltó után	12,217 " " "
Előleg után	61 " " "
Váltó viszeszámitolás után	39,800 " " "
Elhelyezett tőke után	10,000 " " "
Egyletiház bolt- és lakber után	897 " 08 "
Kohn-féle ház	110 " " "
Kisbirtokosok osztaléka	" " " "
	432,122 frt. 35 kr.

Kiadás:

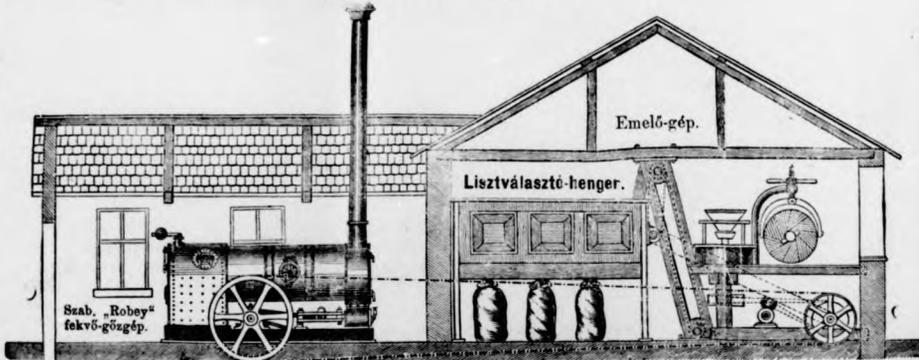
Visszafejtett betét és tők. kamat	133,176 frt. 12 kr.
Kifizetett folyó kamat	51 " 07 "
Kifiz. viszeszám. és térített kamat	164 " 10 "
Váltókra	192,029 " 94 "
Ingatlan jelzálog	10,920 " " "
Magánváltó	10,060 " " "
Előleg	800 " " "
Értékpapír	36,610 " " "
Tőke elhelyezés	20,000 " " "
Igaz. t. díj, tisztv. és szolgál. fizetése	806 " " "
Üzleti költség	219 " 30 "
Osztalék részvényekre	160 " " "
Pénztárállás 1884. jan. 31-én	27,125 " 82 "
Markovics, könyvelő	432,122 frt. 35 kr.

Felölös szerkesztő: BOODOR SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

ROBEY & CO^{MP}

Budapest, Üllői-út 35.

Szabadalmazott „ROBEY“ gőzgép

malmok hajtására a legjobb gép, nem igényel külön alapfalazatot, falazott kéményt, olcsóbb is, felül is mulja a fekvő (stabil) gépet.

39 (18—1)

Nagy-Körösi Nemesik Gusztávnál

egy 4 lóerejű,
két 5 lóerejű,
egy 6 lóerejű

gőzseplő készlet

— mind a legjobb karban —
azonnal eladó. 37 (3—2)
Bővebbet a tulajdonossal.

Hirdetmény.

A Kaszinó alatt — Gallia Emma által birt. bolthelyiség haszonbérleti ideje a folyó évi Szentgyörgy napján lejárván — újabb haszonbérbeadás — 3 évre a 2249 sz. tanács-végzéssel megrendeltetett, s az árverés megtartására f. évi márczius hó 4-ik napjának reggeli 9 órája a gazdasági hivatalba ki-fűzetett.

Miről bérteni kívánók annak kijelentésével értesítenek, hogy bánatpénzül 100 frt leasz előre leteendő, és hogy az árverés egyéb feltételei a hivatalos órákban a gazdasági hivatalban bármikor megtudhatók.

Kecskemét, 1884. febr. 19.
38 (2—1) **A gazdasági osztály.**

szállodai üzlet

10 évre haszonbérbe kiadó, esetleg eladó; áll 26 vendégoszobából, 5 nagy teremből, kávéházzal, ebédlővel, sörfőző üzlettel, és a kellő mellékkel felszerelt, teljes felszereléssel.

Csiktoronyhegyi, úrihegyi, ballószegi kövidínka fajtából álló szőlők; továbbá 900 hektoliter ó- és újborok eladó.

Értesítést ad Beretvási Sándor és Beretvási Pál, mint az örökösök megbízottjai. 30 (3—2)

Ház- és gép-eladás.

Néh. Tassy László hagyatékához tartozó VII. tized 47. szám alatti ház, úgy egy csak két nyarón át használt és teljesen jó karban levő 6 lóerejű gőzseplőgép eladó.
Eladandó Dr. Tassy Pál VII. tized 35. sz. alatti háza is.
Értekezhetni alulirotnál.

41 (4—1) **Dr. Tassy Pál.**

Ügyvédi iroda megnyitás.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy **ügyvédi irodámat** Kecskeméten, II. tized Kápolna-útcza 18. sz. a. (volt Ölvödy-féle házbán) megnyitottam.

Tisztelettel
Dr. Spieler Ignác,
25 (3—3) köz- és váltó-ügyvéd.

Hirdetmény.

Kecskemét város tulajdonát képező Casinó alatti sörmérő helyiség

a Kecskeméti gazdasági egyesület által birt. helyiséggel együtt czélországban átulakítva — három egymástól következő évre, azaz 1884. April 24-től 1887. April 24-ig terjedő időre zárt ajánlati úttal új sörmérő helyiséggel haszonbérbe adati határozatán.

Felajánlatnak említfogva az illető vállalkozók, hogy ez iránt teendő zárt ajánlatokat 100 frt bánatpénzzel ellátva 1884. évi február hó 25-ik napja d. e. 10 óráig a gazdasági hivatalnál annál bizonyosabban benyújtás, mert a későbbi ajánlatok figyelembe nem vétetnek — a hol egyszerűsind kérdéses helyiség átulakítására vonatkozólag is — értesítést nyerhetnek.

Kecskemét, 1884. február 15-én.
32 (2—2) **A gazdasági osztály.**

Eladó föld.

Pusztá-Borbáson a kécskei útra dülő 213 holdat tevő Bódogh-féle földbirtokom egészben vagy 4 részre felszavta kedvező feltételek mellett eladó.

Schwarz Dávid,
35 (3—2) 3-ik tized Széchenyi-útcza 15. sz.

Ház-bérbeadás.

Domján Ádám tulajdonát képező Bódogh Lajosné-féle ház II. tized lejtő-útcza 316. sz. alatt — mely áll 5 szoba, 2 konyha, kettős pinche s több gazdasági épületekkel és 481 négyszögöl udvartelekkel — Szt.-György naptól bérbeadó.

Értekezhetni megbízottjánál 6. tized Fehér-útcza 73. szám.
31 (3—2)

Kiadó-lakás.

A törvényszék mellett Dr. Nyirádi László házában 3, esetleg 4 útszai szoba, konyha, kamra, előkamra, padlás 1884. évi ápril 24-től kiadó. — Értekezhetni

Nyirádi Sándornál
a Népbankban.
33 (3—2)